

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
Рж. Ст. 3134/18
26.11.2018. године
Београд

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, и то судија Младен Николић, као судија појединац, одређен годишњим распоредом послова за 2018. годину I Су. 2/17-233 од 30.11.2017. године, са изменом и допуном I Су. 2/18-35 од 25.01.2018. године, у поступку за заштиту права на суђење у разумном року, решавајући о жалби предлагача АА из ..., чији је пуномоћник Васић Нинослава, адвокат из Лесковца, изјављеној против решења Привредног суда у Београду Р4 Ст. 2149/18 од 05.11.2018. године, донео је дана 26.11.2018. године,

РЕШЕЊЕ

I - ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба предлагача, АА из ... и **ПОТВРЂУЈЕ** решење Привредног суда у Београду Р4 Ст. 2149/18 од 05.11.2018. године.

II - ОДБИЈА СЕ захтев предлагача за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаним решењем, одбија се приговор АА из ..., којим је тражио да се утврди да му је у стечајном поступку који се води пред Привредним судом у Београду под пословним бројем Ст. 266/12 повређено право на суђење у разумном року, као и захтев за накнаду трошкова поступка.

Против наведеног решења, предлагач је благовремено изјавио жалбу указујући да је 17.09.2018. године поднео приговор ради заштите права на суђење у разумном року, Привредном суду у Београду, да је био запослен у „Шипад комерц намештај – промет“ из Новог Београда, а да је решењем Ст. 266/12 Привредног суда у Београду 05.02.2011. године отворен стечајни поступак над његовим послодавцем. У стечају је пријавио своје потраживање, поступак ни до данас није окончан и није намирио своје потраживање у целости, већ само један део. Указује да му је поступањем Привредног суда у Београду повређено право на суђење у разумном року, прокламовано чланом 32. став 1. Устава Републике Србије, да је реч о значајном праву за предлагача, јер је реч о потраживању из радног односа. Разлози које је у побијаном решењу навео Привредни суд у Београду нису оправдани и не оправдавају дужину трајања поступка, јер је до данас од отварања стечајног поступка протекло више од 4 године и колико год поступак био компликован, обзиром да је стечајни поступак хитан, повређено је право предлагача. Предложено је да се жалба усвоји, а побијано решење преиначи. Трошкове другостепеног поступка је тражио и определио.

Поступајући на основу одредбе члана 16, 18. и 20. Закона о заштити права на суђење у разумном року, Привредни апелациони суд је нашао да жалба предлагача није основана.

Према стању у списима, предлагач је препорученом пошиљком, предатом дана 14.09.2018. године пошти, поднео приговор ради заштите права на суђење у разумном року, у коме је навео да му је поступање Привредног суда у Београду у предмету стечаја Ст. 266/12 повређено наведено право. Навео је да је био запослен у „ШИПАД КОМЕРЦ НАМЕШТАЈ - ПРОМЕТ“ из Новог Београда, да је стечај отворен 05.02.2012. године, да је пријавио своје потраживање, да поступак није окончан, да је намирио само део потраживања, те да, обзиром да је поступак стечаја хитан, а поступак траје дуже од 4 године, повређено право на суђење у разумном року, те је предложио да се приговор усвоји. Трошкове поступка је тражио.

Првостепени суд је спровео испитни поступак тако што је прибавио изјашњење стечајног управника, те на основу тог изјашњења и увидом у списе предмета Ст. Бр. 266/12, утврдио следеће чињенице релевантне за одлучивање:

Стечајни поступак над стечајним дужником ДП „ШИПАД КОМЕРЦ НАМЕШТАЈ - ПРОМЕТ“ - у стечају, отворен је решењем Привредног суда у Београду 6 Ст. Бр. 266/2012 од 08.06.2012. године, прво поверилачко рочиште одржано је дана 30.08.2012. године, на коме је конституисана скупштина поверилаца и изабран одбор поверилаца. Решење о банкротству донето је 07.09.2012. године.

На испитним рочиштима одржани 25.10.2012. године и 03.06.2013. године, стечајни управник се изјаснио на укупно 250 пријава. Процењена је неспорна имовина стечајног дужника од стране овлашћеног проценитеља „Стечајни управник, вештачење, консалтинг ТЦФ Земун“, те укупна процењена вредност имовине стечајног дужника је 38.912.139,00 динара. На јавном надметању одржаном дана 17.03.2014. године, продат је локал у Бачкој Паланци по цени од 8.900.000,00 динара, док за осталу имовину стечајног дужника није било заинтересованих купаца. Решењем Привредног суда Ст. Бр. 266/12 од 15.09.2012. године, одређена је делимична деоба стечајне масе, те су намирени повериоци првог исплатног реда и то делимично 62,47 %.

Дана 13.03.2015. године, одржана је друга продаја јавним прикупљањем понуда, те су продата: три аутомобила за укупну цену од 180.300,00 динара, залихе робе по цени од 480.000,00 динара. Друга делимична деоба је извршена решењем Ст. Бр. 266/12 од 26.08.2016. године, те је намирено у целости потраживање поверилаца из првог исплатног реда и у целости су намирени повериоци другог исплатног реда. Трећа продаја методом јавног прикупљања понуда одржана је 30.01.2017. године, била је без успеха, јер Одбор поверилаца није прихватио понуду за куповину пословног простора у Инђији, ул. Краља Петра I бр. 76, а за осталу покретну имовину није било понуда. Четврта продаја имовине стечајног дужника методом јавног прикупљања понуде одржана је 28.07.2017. године и била је без успеха, јер Одбор поверилаца није прихватио понуду за куповину пословног простора у Инђији, ул. Краља Петра I бр. 76, а за осталу покретну имовину није било понуда. При уласку у посед стечајног дужника, стечајни управник је преузео 8 објеката, која непокретна имовина је спорног имовинско – правног статуса, осим пословног простора у Бачкој Паланци и Инђији, те гараже на Новом Београду. Пре отварања стечајног поступка свих 36 објеката који су били у режиму друштвене својине са правом коришћења стечајног дужника, сходно Уредби Владе РС о заштити имовине делова предузећа чије је седиште на територији бивших република СФРЈ, је под сумњивим околностима прешло на новоформирано привредно друштво „ШИПАД КОМЕРЦ НАМЕШТАЈ“ ДОО, које су основали „ШИПАД КОМЕРЦ“ ДД Сарајево и Друштво за трговину „БЕОШИПАД“ ОД, које је основано од стране бивших радника стечајног дужника.

Према Уговору о оснивању „ШИПАД КОМЕРЦ – НАМЕШТАЈ“ ДОО од 18.12.2007. године, овереног пред Другим општинским судом у Београду Ов. Бр. 20485/07 од 18.02.2007. године, 36 објеката стечајног дужника унето је од стране „ШИПАД КОМЕРЦ“ ДД Сарајево, као неновчани улог у новоформирано привредно друштво „ШИПАД КОМЕРЦ НАМЕШТАЈ“ ДОО Београд, које по том основу судским путем и на друге начине врши преузимање објеката стечајног дужника који имају статус друштвене својине. Такође, оснивач „ШИПАД КОМЕРЦ“ ДД Сарајево има закључен Уговор са извесним немачким држављанином о пословном аранжману, којим су исти објекти предати немачком партнеру.

Стечајни дужник је пре отварања стечајног поступка поднео тужбу за утврђивање ништавости Уговора о оснивању „ШИПАД КОМЕРЦ НАМЕШТАЈ“ ДОО од 18.12.2007. године, овереног пред Другим општинским судом у Београду Ов. Бр. 20485/07 од 18.02.2007. године, којим се региструје оснивање привредног друштва „ШИПАД КОМЕРЦ НАМЕШТАЈ“ ДОО, те је Привредни суд у Београду донео одлуку П. Бр. 1945/10 од 12.03.2012. године, којим је одбио тужбени захтев, а која одлука је одлуком Привредног апелационог суда потврђена. На одлуку ПАС ПЖ Бр. 2899/13 од 19.05.2014. године, уложена је ревизија ВКС-у. Наведени поступак, као претходно правно питање у стечајном поступку 6 Ст. Бр. 266/12, налази се пред Уставним судом по изјављеној жалби стечајног дужника на одлуку ВКС-а Прев. Бр. 183/2015 од 16.07.2015. године.

Уставни суд РС донео је Одлуку Уж. Бр. 6330/2015 од 25.10.2017. године, којом се одбија као неоснована уставна жалба стечајног дужника изјављена против одлуке Врховног касационог суда прев. 182/2014 од 16.07.2015. године, са образложењем да стечајни дужник нема правни интерес, да тражи утврђење ништавости Уговора о оснивању „ШИПАД КОМЕРЦ НАМЕШТАЈ“ ДОО. Поред наведеног, стечајни управник је покренуо више поступака пред надлежним службама РГЗ-а, као и управне спорове ради укидања решења на основу којих се „ШИПАД КОМЕРЦ НАМЕШТАЈ“ незаконито укњижио као власник објекта.

Такође, постоје парнични поступци који се воде у вези имовине стечајног дужника и то парница П. Бр. 4884/2016 који поступак још није окончан и парница П. Бр. 3938/15 у којој је донета пресуда 04.04.2017. године, којом је усвојена жалба тужиоца и наложено је туженом да преда у посед пословни простор у Лесковцу и Сремској Митровици, што је стечајни дужник и учинио. На наведену пресуду стечајни управник је уложио уставну жалбу Уставном суду РС заведен под бројем Уж. Бр. 11976/17, а о жалби још није одлучено.

Стечајни управник је преко свог пуномоћника поднео тужбу дана 14.05.2018. године, ради утврђивања права својине на следећим непокретностима:

- Пословни простор у Београду, у ул. Палмира Тољатија бр. 5,
- Пословни простор у Нишу, Булевар Зорана Ђинђића бр. 19/а, и
- Пословни простор – магацин у Београду, ул. Мис Ирбијеве бр. 45,

а поступак се води у Привредном суду у Београду П. Бр. 2544/2018.

Стечајном повериоцу, АА, после спровођења прве и друге делимичне деобе у целисти је исплаћено потраживање из првог исплатног реда у износу од 196.021,91 динара, што представља 35,18 % од његовог укупног потраживања, које износи 571.176,43 динара.

Имајући у виду утврђене околности предмета у ком подносилац остварује своје право, разлоге приговора и мерила за оцену трајања суђења у разумном року из члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, првостепени суд је закључио да је захтев подносиоца приговора неоснован.

Према утврђеним околностима поступка, према налажењу првостепеног суда стечајни суд је поступио ажурно, па је након отварања стечајног поступка, донео решење о банкротству, одржао поверилачко рочиште на ком је конституисана Скупштина поверилаца и Одбор поверилаца, те су одржана два испитна рочишта и донет је закључак о утврђеним и оспореним потраживањима. Такође, у даљем току поступка стечајни управник је био активан и предузео све неопходне радње у циљу уновчења имовине стечајног дужника, те је након две успешне продаје, кроз две делимичне деобе у целости намирено потраживање стечајних поверилаца првог и другог исплатног реда. Подносиоцу приговора је такође намирено потраживање, које је сврстано у први исплатни ред, што представља 35,18 % од његовог укупног потраживања према стечајном дужнику. Како стечајни поступак има за циљ колективно и најповољније намирење стечајних поверилаца, то се по становишту првостепеног суда не може рећи да је стечајни суд поступао неделотворно, јер све радње које су прописане законом спроведене су ефикасно и у законском прописаним роковима, те су у потпуности намирени повериоци првог и другог исплатног реда, а намирено је и потраживање овде подносиоца приговора, које је сврстано у први исплатни ред. Чињеница да подносиоцу приговора није у целости намирено признато потраживање, не значи да суд није поступао ажурно и да је повредио право подносиоца приговора на суђење у разумном року. Потраживања стечајних поверилаца сврставају у исплатне редове, те се тим редом и намирују сразмерно приливу новчаних средстава, односно прво се намирују први и други исплатни ред, па ако преостане новчаних средстава намирују се остали исплатни редови.

Имајући у виду да је подносиоцу приговора исплаћен део потраживања који је сврстан у први исплатни ред, а да преостало неизмирено потраживање подносиоца приговора не припада ни првом, ни другом исплатном реду, који су у целости намирени, то ће преостали износ неизмиреног потраживања подносиоцу приговора бити намирен након што се обезбеде средства од продаје имовине стечајног дужника. Наиме, од уновчавања имовине, односно продаје имовине стечајног дужника, зависи и динамика исплате стечајних поверилаца, а уновчење имовине не зависи од поступања суда, већ од објективних околности на које суд не може да утиче, односно од услова на тржишту.

Након спроведене две делимичне деобе, по становишту првостепеног суда, стечајни управник је и даље преузимао неопходне радње у циљу уновчења имовине стечајног дужника, па је оглашавао продају имовине стечајног дужника још два пута, али безуспешно, јер није било заинтересованих купаца, што је објективна околност на коју стечајни суд, односно стечајни органи немају утицај. Такође, првостепени суд закључује да у конкретном случају постоје објективне околности које утичу на дужину трајања стечајног поступка и од којих зависи уновчење преостале имовине стечајног дужника, односно од којих зависи формирање стечајне масе и исплата потраживања стечајних поверилаца, а то су нерешени имовинско - правни статуси непокретности, те стечајни управник води више управних поступака пред РГЗ, управних спорова и парничне поступке у вези са имовином стечајног дужника П. Бр. 4884/13 и П. Бр. 3938/15. У вези са парничним поступком П. Бр. 3938/15 стечајни управник је уложио уставну жалбу о којој још није одлучено. Наведено утиче на трајање стечајног поступка, а ван утицаја је суда.

У току стечајног поступка је вођен и поступак за утврђење ништавости Уговора о оснивању „ШИПАД КОМЕРЦ НАМЕШТАЈ“ ДОО од 18.12.2007. године, овереног пред Другим општинским судом у Београду Ов. Бр. 20485/17 од 18.02.2007. године и утврђења ништавости решења АПР-а БД-151764/2007 од 19.12.2007. године, којим се региструје оснивање привредног друштва „ШИПАД КОМЕРЦ НАМЕШТАЈ“ ДОО, који поступак је покренуо стечајни дужник пре покретања стечајног поступка, а који је потом

наставио да води стечајни управник, те је исти окончан одлуком Уставног суда РС Уж. Бр. 6330/15 од 25.10.2017. године.

Имајући у виду да је наведени поступак покренут 2007. године, а окончан тек 2017. године, одлуком Уставног суда РС, то су, по налажењу првостепеног суда, такође објективне околности које су утицале на дужину трајања стечајног поступка, а на исте суд нема утицај. Чињеница је, налази првостепени суд, да се у конкретном случају ради о праву које је значајно за подносиоца приговора, будући да остварује право из радног односа, као и да подносилац приговора није допринео дужини трајања поступка, али ни то у овом случају, а у односу према осталим критеријумима, не води закључку о постојању повреде права. Све ово из разлога што су стечајни органи предузели све расположиве радње у правцу намирања пријављених потраживања у границама расположивих могућности.

Из напред изнетог, првостепени суд закључује, да се ради о стечајном поступку чије окончање, односно уновчење имовине и исплата потраживања стечајних поверилаца, између осталог зависи и од околности које су ван утицаја стечајног судије и стечајног управника, а услед чега је предметни стечајни поступак и сложен, посебно имајући у виду потребу решавања имовинско - правних односа везаних за власничке односе у вези непокретности стечајног дужника.

Нлазећи да према утврђеном чињеничном стању не постоје околности у поступању органа стечајног поступка, које су проузроковале дуже трајање поступка, а које би биле разлог што потраживање подносиоца приговора није намирено, то првостепени суд применом члана 10. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року, одбија приговор.

Према одредби члана 32. став 1. Устава, као и одредби члана 6. став 1. Европске конвенције о људским правима и основним слободама, под правом на суђење у разумном року, подразумева се право на одлуку у примереном року, а што подразумева право странака на брз и ефикасан поступак, те се услед наведеног дужина трајања поступка цени у односу на четири чињенице:

- обим и сложеност случаја,
- однос суда према брзини решавања случаја,
- понашање странака, и
- значај брзине окончања поступка за странке.

Одредбом члана 2. став 1. Закона о заштити права на суђење у разумном року, прописано је да право на суђење у разумном року има странка у судском поступку, што укључује и извршни поступак, сваки учесник по закону којим се уређује ванпарнични поступак, а оштећени у кривичном поступку, приватни тужилац и оштећени као тужилац, само ако су истакли имовинско – правни захтев.

Одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, прописано је да се при одлучивању о правним средствима којима се штити право на суђење у разумном року, уважавају све околности предмета суђења, пре свега:

- сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног органа,
- природа и врста предмета суђења или истраге,
- значај предмета суђења или истраге по странку,
- понашање странака током поступка,

а посебно:

- поштовање процесних права и обавеза, затим
- поштовање редоследа решавања предмета и
- законски рокови за заказивање рочишта и главног претреса и израда одлука.

Појам разумног рока је релативна категорија, јер зависи од више чинилаца:

- од сложености правних питања и чињеничних стања у сваком одређеном случају
- од понашања странака током поступка,
- од поступања суда и поштовања редоследа одлучивања, и
- од значаја права и о коме се одлучује.

Привредни апелациони суд, примењујући критеријуме прописане одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року налази да подносиоцу приговора није повређено право на суђење у разумном року, како је то правилно закључио и првостепени суд побијаним решењем. После отварања стечајног поступка није било неделотворног поступања стечајног суда, све радње које су прописане законом спроведене су ефикасно и у законом прописаним роковима, а имовина стечајног дужника је уновчена у делу у коме је то било могуће према интересовању купаца, након чега су извршене две делимичне деобе, када је и предлагач у првом исплатном реду намирен са 100% свог потраживања. До уновчења преостале имовине стечајног дужника није дошло због објективних околности, а посебно нерешеног имовинско-правног статуса осталих непокретности о чему је и првостепени суд дао детаљно образложење које прихвата и другостепени суд, од чега даље зависи намирење преосталих исплатних редова.

Из утврђеног чињеничног стања произилази да је стечајни управник предузимао активне радње на решавању спорних питања везано за предметне некретнине и да је до застоја у уновчењу имовине дошло услед дуготрајних поступака пред Уставним судом и судским органима, за чије трајање стечајни суд, па ни стечајни управник као орган поступак стечаја не може да сноси одговорност.

Сама чињеница да поступак стечаја траје преко 5 година, не доводи до закључка да је дошло до повреде права на суђење у разумном року. У ситуацији када је стечајни поступак од стране поступајућих органа вођен на ажуран и ефикасан начин, односно делотворно, Привредни апелациони суд налази да нема околности које би указивале да је поступајући суд одуговлачио са предузимањем одговарајућих радњи или да је одуговлачио са одлучивањем. Дуготрајност овог поступка је резултат објективних околности, а сам стечајни управник је поступао делотворно, покушавајући да на законом прописани начин, преко надлежних органа, реши спорна имовинско правна питања везано за стечајну масу.

Одредба члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року прописује мерила којима се руководи суд приликом одлучивања о повреди права на суђење у разумном року. Привредни апелациони суд, према чињеничном стању које је утврђено, није нашао да постоје околности у поступању органа стечајног поступка које су проузроковале дуже а неоправдано трајање поступка, и које би било разлог што предлагач није остварио наплату признатог потраживања у целини, већ само делимично. Тачно је да сам предлагач није допринео дужини трајања овог стечајног поступка, како се наводи и у жалби, те да је реч о потраживању из радног односа које је од посебног значаја за предлагача, али то није довољно да би се закључило да је дошло до повреде његовог права у складу са наведеним чињеничним стањем, све и код чињенице да су потраживања поверилаца из првог исплатног реда, укључујући и предлагача, намирена.

Одлука првостепеног суда о трошковима поступка је правилна из следећих разлога:

Одредбом члана 3 ст. 2 Закона о заштити права на суђење у разумном року, прописано је да странка не плаћа судску таксу у поступцима у којима се штити право на суђење у разумном року. Они су хитни и имају првенство у одлучивању.

Имајући у виду одредбе члана 3 ст. 2 Закона о заштити права на суђење у разумном року, странкама је омогућен бесплатан приступ суду, а поступак који се води по приговору ради убрзања поступка је једностраначки поступак који се спроводи у интересу предлагача и у циљу убрзања стечајног поступка, па предлагач сам сноси своје трошкове који се односе на приговор и на жалбу, при чему није реч о правним лековима, већ о правним средствима којима се штити право на суђење у разумном року. Осим наведеног предлагач није успео у овом поступку.

Из наведених разлога, првостепену одлуку којом је одбијен приговор другостепени суд је потврдио на основу члана 18. Закона о заштити права на суђење у разумном року.

Из истих разлога који су наведени у овом решењу, који се односе на право предлагача на накнаду трошкова у првостепеном поступку, одбијен је захтев предлагача за накнаду трошкова другостепеног поступка и одлучено као у ставу II изреке.

МН/ББ

СУДИЈА
Младен Николић, с.р.

За тачност отправка